

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Збірник матеріалів V підсумкової науково-практичної
студентської конференції ОНЕУ

«Сучасні виклики економіки»

17 квітня 2025 р.

Одеса-2025

ЗМІСТ

Секція 1. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Голушинська М.О. Шляхи зниження собівартості продукції: вітчизняний та міжнародний досвід.....	8
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	
Івановський М.В. Електронна комерція в сучасних умовах.....	10
Науковий керівник: д.е.н., професор Грінченко Р.В.	
Федюк А.Д. Вплив податкової системи на діяльність підприємств.....	11
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	
Константинов Д. Штучний інтелект у мотивації: як компанії прогнозують, хто звільниться.....	13
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	

Секція 2. ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО ТА ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

Андрієнко К.О. Інтернет-магазин як сучасний формат бізнесу.....	15
Науковий керівник: к. е. н., доцент, старший викладач Колесник О.О.	
Гайдук Х.П. Цифровізація та економічна автономія громад в умовах децентралізації.....	18
Науковий керівник: Викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом к. е. н., Котелевська Я.В.	
Ковальов Є.С. Вендинговий бізнес в Україні: стан та перспективи розвитку.....	20
Науковий керівник: к.е.н., доцент, ст. викладач Колесник О.О.	
Коломійчук А.С. Особливості функціонування пекарні в сучасних умовах господарювання.....	23
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к. е. н., Деньгуб В.В.	
Носевич В.В. Теорія ігор та її застосування в обґрунтуванні господарських рішень.....	26
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Стукало А. О. Вплив діджиталізації на розвиток бізнесу в Україні.....	28
Науковий керівник: к.е.н., доцент, старший викладач Колесник О.О.	
Таратіна К.С. Оцінка ризиків в аграрному підприємстві.....	30
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Таратіна К.С. Програми державної підтримки вітчизняного підприємництва.....	32
Науковий керівник: Викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом к.е. н., Котелевська Я.В.	
Шанікевич В.І. Управління специфічними фінансовими ризиками в контексті сучасних економічних трансформацій.....	34
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права і управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Швидка О. В. Інноваційні підходи до соціальної підтримки військових.....	36
Науковий керівник: д. е. н., доцент Несененко П. П.	

Секція 4. Теоретико-методологічні та прикладні проблеми демографії, соціальної політики та економіки праці.

Зікул В. А., Проблеми оцінки економічного тягару виробничих травм і профзахворювань.....	40
Науковий керівник: к. е. н., Перепельчук Т. В.	
Кіріка А.М., Соціальноорієнтований бізнес як механізм подолання соціальних наслідків війни.....	42
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Козловський В. І. Розвиток персоналу як інструмент посилення позицій компанії.....	44
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Зікул В. А. Корпоративна соціальна відповідальність як головна конкурентна перевага організації	46
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Орловська О. А. Між кар'єрою та турботою: цінність жіночої праці у суспільстві.....	49
Науковий керівник: к. е. н., Перепельчук Т. В.	
Хом'якова Н. А. Стратегічні напрями розвитку корпоративної соціальної відповідальності в Україні	50
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	

Секція 6. ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ: ПОГЛЯД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Агєєнкова А.А. Поняття самозмінювання в контексті особистісного розвитку.....	53
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Боровська Т.А. Засади дослідження процесу прийняття економічних рішень.....	55
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Боровська Т.А. Адаптація нового персоналу до умов професійної діяльності.....	57
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Букур М.В. Психологічний вплив соціальних мереж на формування агресивності підлітків.....	59
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Вербицька А.Б. Розлучення та його вплив на емоційний стан дитини.....	61
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Глушко В.Ю. Гендерні особливості тютюнопаління серед підлітків та молоді.....	63
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Дорошенко О.Л. Прокрастинація: теоретичний аспект.....	65
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Дротенко А.Р. Професійний стрес: види, причини та методи запобігання.....	67
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Івасенко Д.С. Психофізіологічна основа тривожно-депресивних розладів серед молоді...69	
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Копцевич В.В. Подружня терапія як спосіб подолання та профілактики сімейного конфлікту.....	71
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Котляренко Д.О. Вплив стилів виховання на емоційний і когнітивний розвиток дитини...73	
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Котляренко Д. О. Особливості ментального здоров'я українців в умовах війни.....	75

Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Кривальчук В.С. Емоційна залежність: теоретичний аспект.....	77
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Кривальчук В. С. Професійне вигорання фахівців з підбору персоналу в умовах сучасного ринку праці.....	79
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Малишева А.В. Особливості прояву перфекціонізму в юнацькому віці.....	81
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Мартінова П.О. Вплив самооцінки на процес самореалізації в молодому віці.....	83
Науковий керівник: д. психол. н., доцент Шрагіна Л.І.	
Мартиросян В.А. Психологічні особливості професійного становлення майбутніх економістів.....	85
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Мезенцев С.М. Глобальне суперництво: історія, стратегії та ресурси в контексті наративної психології.....	87
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундєв В.В.	
Музика І.О. Актуальні питання функціонування лгбтк+ спільноти в Україні.....	89
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Ніколаїді Н.В. Батьківське вигорання: причини, наслідки та шляхи подолання.....	91
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Олиниченко А.Р. Вплив тривожності на побудову конструктивного життя у підлітків....	93
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Орлова О.Є. Сутність та соціально-психологічні причини трудових конфліктів.....	95
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Петрова К.В. Вплив виховання на розвиток тривожності в людей дорослого віку.....	97
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундєв В.В.	
Пінчук Д.С. Психологічні особливості збереження професійного здоров'я.....	99
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Пляшко Д.В. Вплив сиблінгових позицій на дитячо-батьківські стосунки.....	101
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Подуфала Д.В. Психологічне консультування постраждалих від бойових дій та внутрішньо переміщених осіб.....	103
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундєв В.В.	
Рубцова Т. О. Психологічні особливості гендерно зумовленого насильства.....	105
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Рубцова Т.О. Психосоціальні чинники агресивної поведінки підлітків.....	107
Науковий керівник: д. психол. н., доцент Шрагіна Л.І.	
Тагліна А.О. Вплив арт-терапії на розвиток сенсорних і комунікативних навичок у дітей із розладами аутистичного спектра.....	109
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундєв В.В.	
Худенко М.С. Сутність та особливості синдрому професійного вигорання.....	111
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Черногоренко І.І. Вплив стилю сімейного виховання на формування невротичних розладів у дітей.....	113
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Чопорова П.І. Девіантна поведінка сучасної молоді.....	115
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Юдіна М.Г. Особливості інформаційного стресу та його вплив на здоров'я людини.....	117

Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Янжула П.О. Гіперопіка та її вплив на формування залежної поведінки у дітей.....	119
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	

Секція 7. СТАТИСТИЧНІ ТА ЕКОНОМЕТРИЧНІ МЕТОДИ ЯКІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Бугайова В.С. Сучасний стан ринку інформаційних технологій в Україні.....	122
Науковий керівник: к.е.н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Грабовенко К.О. Вплив війни на розвиток будівництва в Україні.....	124
Науковий керівник: к.ф.-м.н., доцент Шинкаренко В.М.	
Данилишина Д.О. Систематизація методів прогнозування у сфері туризму.....	127
Науковий керівник: к.ф.-м.н. Кирилова Л.О.	
Захаров О.В., Гниря М.Д. Історія застосування актурний розрахунків.....	128
Науковий керівник: к.ф.-м.н. Кирилова Л.О.	
Кошавка Я.Д. Зовнішня торгівля України із країнами Європи.....	130
Науковий керівник: к.е.н., доцент Милашко О.Г.	
Кривошеїна Є.О. Ринок праці в умовах економічної кризи.....	132
Науковий керівник: к.е.н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Купча О.В., Кірюхіна А.Д. Статистичний вимір ризику.....	134
Науковий керівник: к.ф.-м.н. Кирилова Л.О.	
Маспанова Д.С. Ринок нерухомості як дзеркало економічних реалій суспільства.....	135
Науковий керівник: к.е.н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Михайлов В.В. Можливості використання штучного інтелекту в бізнес-аналітиці.....	137
Науковий керівник: к.е.н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Орловська А.О., Мареева Р.В. Використання показникових функцій в економічному моделюванні.....	139
Науковий керівник: к.ф.-м.н. Кирилова Л.О.	
Очагіна Н.Ю., Грабовенко Н.М. Нормальні функції розподілу у бізнес-обстановці.....	140
Науковий керівник: к.ф.-м.н. Кирилова Л.О.	
Плетос Е.А. Вплив війни на рівень інфляції в Україні.....	142
Науковий керівник: к.ф.-м.н., доцент Шинкаренко В.М.	
Погорелова М.Ю. Оцінка структури міжнародних резервів національного банку України за джерелами походження.....	144
Науковий керівник: к.е.н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Пошарникова С.В. Цифрова трансформація бізнесу як основа підвищення його конкурентоспроможності.....	146
Науковий керівник: к.е.н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Пошарникова С.В. Сучасні дослідження та класифікація бізнес-процесів в системі управління.....	148
Науковий керівник: к.е.н., доцент Погорелова Т.В.	
Репченко А.Р. Вплив війни на стан вищої освіти в Одеському регіоні.....	150
Науковий керівник: к.ф.-м.н., доцент Шинкаренко В.М.	
Сіренко А.О. Стан зовнішньої торгівлі України у воєнні часи.....	152
Науковий керівник: к.е.н., доцент Милашко О.Г.	
Сіренко А.О. Трансформація торговельних зв'язків України: зміни у географічній структурі експорту та імпорту.....	154
Науковий керівник: к.е.н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Стариш С.О. Сучасні дослідження у галузі цифрової економіки та їх класифікація.....	156

Науковий керівник: к.е.н., доцент Погорєлова Т.В.	
Тарасова К.Р., Харченко М.О. Аналіз рівняння популяційної динаміки.....	158
Науковий керівник: к.ф.-м.н. Кирилова Л.О.	
Тимошенко К.Ю. Вплив сучасних викликів на економічну ефективність публічних підприємств.....	160
Науковий керівник: к.е.н., доцент Милашко О.Г.	
Ткачук В.М. Структура та структурні зрушення доходів підприємств публічної сфери...	162
Науковий керівник: к.е.н., доцент Милашко О.Г.	
Чобан Б.Е. Цифрові платформи для сертифікації знань з охорони праці.....	163
Науковий керівник: к.е.н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Шкода О.Г. Вплив митної політики на динаміку зовнішньоекономічної діяльності.....	166
Науковий керівник: к.е.н., доцент Милашко О.Г.	
Шкода О.Г. Кібербезпека як складова цифрової безпеки праці: нові виклики.....	167
Науковий керівник: к.е.н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Шкода О.Г. Статистичні методи оцінки платоспроможності клієнтів банку.....	169
Науковий керівник: к.е.н., доцент Погорєлова Т.В.	
Шкода О.Г. Статистичні методи оцінки економічної нерівності та її вплив на соціальну стабільність.....	171
Науковий керівник: к.е.н., доцент Самоєнкова О.В.	
Ярчук А.І. Забезпечення безпеки праці шляхом аналізу ризиків.....	173
Науковий керівник: к.е.н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Ящук Д.А. Аналіз зовнішньоторговельного балансу України в довоєнні та воєнні роки.	175
Науковий керівник: к.е.н., доцент Милашко О.Г.	
Ящук Д.А. Аналіз динаміки тоарообороту роздрібної торгівлі в вдовоєнні та воєнні роки України.....	176
Науковий керівник: к.е.н., доцент Самоєнкова О.В.	

ВПЛИВ АРТ-ТЕРАПІЇ НА РОЗВИТОК СЕНСОРНИХ І КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ ІЗ РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА

Аутизм є складним порушенням нейророзвитку, що впливає на соціальну взаємодію, комунікацію та поведінку. Однією з ключових проблем, з якими стикаються діти із розладами аутистичного спектра (РАС), є труднощі у сенсорній інтеграції та комунікації. В останні роки значну увагу привертають немедикаментозні методи корекції, серед яких особливе місце займає арт-терапія. Використання творчих методик допомагає налагодити зв'язок із дитиною, адаптувати її до навколишнього середовища, поліпшити сенсорну інтеграцію та розвинути комунікативні навички.

Арт-терапія є одним із найбільш ефективних методів розвитку сенсорної інтеграції у дітей із РАС. Сенсорна дезінтеграція часто проявляється у вигляді гіперчутливості або гіпочутливості до певних стимулів, що ускладнює взаємодію дитини з навколишнім світом. Діти можуть відчувати дискомфорт від гучних звуків, яскравого світла, дотиків або, навпаки, потребувати інтенсивної стимуляції, наприклад, сильного натискання на предмети чи повторюваних рухів. Арт-терапія дозволяє регулювати ці відчуття завдяки роботі з різними матеріалами та техніками. Малювання пальцями, ліплення з глини або пластиліну, використання піску чи води допомагають дитині поступово адаптуватися до різних сенсорних стимулів, що зменшує рівень тривожності та покращує загальну емоційну регуляцію.

Одним із ключових напрямів арт-терапії є розвиток комунікативних навичок. Діти з РАС часто мають труднощі у розумінні мовлення, невербальних сигналів, вираженні власних емоцій та потреб. Малювання, створення колажів, робота з кольорами та формами дозволяють їм знайти альтернативний спосіб спілкування. Завдяки символічному вираженню дитина вчиться передавати свої емоції. До основних методів арт-терапії, що використовуються у роботі з дітьми з РАС, належать малювання, пісочна терапія, ліплення. Малювання дозволяє дитині виразити свої почуття без слів, зняти емоційне напруження та розвивати координацію рухів. Пісочна терапія сприяє розвитку тактильних відчуттів і просторового сприйняття. Ліплення з глини або пластиліну покращує дрібну моторику та стимулює сенсорні зони мозку. Малювання та живопис є основними техніками арт-терапії, які пропонують дітям з особливими потребами невербальний засіб для вираження своїх емоцій і думок. Наприклад, вибір кольорів, форм і форм може багато розповісти про емоційний стан і когнітивний розвиток дитини. [1, с.56].

Арт-терапія також сприяє розвитку саморегуляції, що є важливим аспектом адаптації дітей із РАС до суспільного життя. Діти з аутизмом часто

мають труднощі з контролем емоцій та поведінки, а творчі методи дозволяють їм навчитися розпізнавати свої почуття та знаходити способи їх вираження. Використання кольорів, форм і текстур допомагає дітям усвідомлювати власний емоційний стан і керувати своїми реакціями. Інтегративні методи, які поєднують арт-терапію з іншими терапевтичними підходами, можуть підвищити загальну ефективність лікування дітей з особливими потребами. Наприклад, поєднання арт-терапії з логопедією може значно прискорити розвиток мови та комунікативних навичок. Використання розповіді та малювання може допомогти дітям чіткіше сформулювати свої думки та емоції.

Подолання комунікаційних бар'єрів у арт-терапії з дітьми з особливими потребами є ще одним критичним викликом, який можна ефективно вирішити. Арт-терапія надає дітям альтернативні способи передати свої думки та почуття, коли їм не вистачає слів. У цьому відношенні особливо корисними можуть бути такі методи, як ізотерапія, яка включає використання образотворчого мистецтва. Відповідно до методичних рекомендацій, ізотерапія спонукає дітей створювати візуальні уявлення про свій внутрішній світ, сприяючи глибшому розумінню та зв'язку між дитиною та терапевтом. Цей процес не тільки покращує здатність дитини спілкуватися, але й виховує почуття валідації та співпереживання, які є важливими для її емоційного та психологічного розвитку [2, с.63].

Висновок. Застосування арт-терапії в роботі з дітьми з РАС має науково обґрунтовану базу та доведену ефективність. Регулярні заняття сприяють покращенню сенсорного сприйняття, розвитку комунікативних навичок, підвищенню рівня соціальної адаптації та емоційної регуляції. Важливою умовою успішного використання арт-терапевтичних методик є систематичність занять, професійний супровід та індивідуальний підхід до кожної дитини. Враховуючи широкий спектр можливостей, які надає арт-терапія, її можна розглядати як один із провідних методів корекційної роботи з дітьми із РАС.

Список використаних джерел

1. Зорін С. С. ІЗО-терапія - засіб психічної гармонізації та розвитку людини. *Образотворче мистецтво в школі*. 2006. № 5. С. 54-57.
2. Носова, Є. С. Застосування методів арт-терапії у роботі Центру соціального обслуговування населення. *Працівник соціальної служби*. 2009. № 2. С. 60-67.
3. Оденцова, В. М. Використання символів та арт-терапії у коригувальній роботі з подолання дитячих страхів у консультативній практиці. *Шкільному психологу. Усі для роботи*. 2011. № 4. С. 8- 17.
4. Рибак О. Арт-терапія в роботі з розумово відсталими дітьми. *Дефектолог*. 2015. Вип. 4. С. 7-9.